

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzema ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske gazete za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvele frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolito pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, in administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Srbija.

Srbski knez je 22. novembra srbsko narodno skupščino odprl s sledečim govorom: „Po odredbi deželne ustave je ovega leta pristopljeno k novemu občenemu izboru narodnih in kneževskih poslancev; počesteni zaupanjem svojih sodržavljancev in svojega vladalca, vi sestavljate drugo zakonodavno narodno skupščino; za mene je istinito zadovoljstvo, da se danes nalazim v sredini vaši in da vas morem pozdraviti s srčno dobrodošlico in odpreti vaše sednice v prestolnici naše mile domovine.“

V tečaju tega leta našel sem se pobujen predvzeti potovanje v Carigrad, kjer sem bil od strani njegovega veličanstva sultana predmet odlične pažnje in laskavega sprejetja. V svojem povratku sem naredil kratko obiskanje pri vladalcu sosedne in prijateljske kneževine rumunske, kjer sem se uveril koliko narod rumunski in njegov vladalec polazejo na dobre odnose z našo kneževino. Skoro za tem odšel sem po svojej osebnej potrebi v pirenejske lekovite vode (toplice). Na tem potu so mi dali shoda s presvetlimi vladalci, šefi držav, in z mnogimi visocimi državci velikih oblastij, priliko izmeniti z njimi misli o raznih pitanjih, ki stoje v zvezi z interesi naše drage domovine.

S čutom priznateljnosti dolžen sem napomeniti, kako sem bil povsod sprejet srčnim odhkovanjem in imam uzrok misliti, da morejo oni osebni sestanki samo koristni biti za naše državne interese.

Uvažanje in pažnje, katero nam evropske države skazujejo, imeli smo priliko to

leto dvakrat konstatovati; na poziv sosedne prijateljske države je naš polnomočnik udeležil se mejunarodne sanitetne konference v Beču; tako isto je bila na mejunarodnem poštnem kongresu v Bernu Srbija predstavljena pojenako z družimi državami, in pristopila je v evropsko poštno zvezo, katerega stopanje v življenje, noseči v sebi neoporni značaj napredka in civilizacije, bode se zabilježil kakor dogodjaj služeči na čast sedanjemu času.

Vlada moja bode vam predložila zakone v vseh strokah deželne uprave, katere potreba dežele terja, in jaz z zaupanjem pričakujem od vas, poštovani poslanci, da jih vzamete u zrel razsodek, kakor obče od vašega rodoljubja pričakujem, da z vašo srčno podporo olajšate moji vladi teški njen oalog. Naša mlada država, pravično želeča, da doseže uslove dobrega reda blagostanja in napredka, i imajoča v vsacem obziru še mnogo doseči in dopolniti, da zavzame mesto, katero odgovarja našim željam in težnjam, ter da more svojemu poklicu odgovoriti brez mnogih materialnih in moralnih usiljavanj in naprezanj.

Povečanje budžeta razhoda je naravna poslednica našega položaja in naših neopornih potreb. Da bi se nove potrebe mogle podmiriti, in da bi se razhodi mogli pokriti s prihodi, ter da se obrzhi ravnoteža v državnem budgetu, bode vam minister financije podnel predloge o novih izvirih prihoda, in jaz s polnim pravom pričakujemo od narodne skupščine, da jim svojo pažnjo pokloni in da s svojo razumnostjo in svojim domoljubjem doprinese, da se

pokritje državnih potreb brez dotikanja budžetne ravnoteže osigura.

Govoreč o vprašanjih, ki vas bodo zanimala, mi je žal, da ne morem uvrstiti v ta red tudi zakona o večjej odgovornosti ministrske, za kateri se je v ostalem tudi prošla skupščina izjasnila in kateri jaz smatram za neobhodno nujen. Svestna svojega naloga, bila bi vam moja vlada izročila predlog zakona v duhu širše odgovornosti ministrske, a ker je nemogoče bilo ta zakon v glavnih njegovih narejenih izmeniti, a da se ne dirne v deželno ustavo to ostavljam vašej razvidnosti in vaši cenini, da razsodite, ali bi ne bilo dobro in koristno, da učinite upotrebo od prava, katero vam daje član (3) deželne ustave (t. j. ustavo svobodno preurediti).

Poln povzdanja v vašo rodoljubno delo in prizivajoči blagoslov premilostivega boga na poslove i trude vaše, proglašavam sednice ovoletne narodne skupščine za otvorene. Milan Obrenović.

Pod naslovom: „v Srbiji je izrečeno — geslo slovansko“, pišejo češki „Národní Listy“ članek, katerega povod je gori citiran prestolni govor in skupščini srbski, pravijo namreč: „Svet slovanski nepodaje še v razmeri k svojej zemljepisnej razširnosti in k številu njegovih prebivalcev tako radostnega obraza, niti v političnem življenji, niti v najvišjih ciljih kulturnih, ka bi ne mogli zabilježiti svoje veselje pri vsacem koraku k boljšemu, karkoli se zgodi v naši velikej rodbini slovanskej. K tacemu izraževanju odkritosrčne radosti so nam podali povod najnovejši dogodjaji politični v kneževini

Listek.

Jemeta Pugačev.

(Posl. F. H.)

II.

(Dalje.)

V tem trenutku vstopi častnik, bled in oprasen, ter se bliža carici.

Mrzlo ga ta pogleda z vprašanjem:

„Kaj mi imate poročiti?“

„Žalostne novice, veličanstvo!“ bil je odgovor. „Vsa vojna, poslana proti Pugačevu, je potolčena; podvrgel si je uže Katičevo. Obrist Balov se mu je moral v Orenburgu na milost in nemilost udati. Imenitnega zvezdogleda Lovice-a so umorili in njegovo truplo na drogah okolo nosili, da bi bil, kakor se je Pugačev izrazil, „bližje zvezdam“. Veliko mest je upepeljenih, ter bodo insurgenti čez tri dni pred durmi Moskve.“

„Dobro, idite“, odgovori Katarina polnem miraa.

Potem dokonča uže pričeto pismo na Voltaire-a, ter ga odstopivšemu slugi z polnejem odda:

„Courier v Ferney.“

III.

Poročilo častnikovo nij bilo pretirano; Pugačev je imel svoje ležišče skoro pred vratmi Moskve. A vsem zmagam nasproti, bilo se ga je zdaj manj bati nego nekda; premoten od nepričakovano dobrih nasledkov, podjarmile so ga razuzdanosti vsake vrste, in s tem je pri svojih privržencih vse veljavo izgubil. Da sta mu bila Tugarov in njegova hči zvesta ostala, to se nij moglo prijateljstvu pripisavati; kajti Pugačev je svojo ženo Zofijo zavrgel, in se zvezal z drugo surovo žensko osebo.

V važnem trenutku, ko je bil na stopinji, da bi pričel sad svoje goljufije uživati, hotel se je rajši zvižaje poslužiti, nego se razsodilni bitvi podvreči.

S pripomočjo podkupljenega častnika, carske osobne straže, mislil je se Katarini na kakov način bližati, ter jo potem umoriti. Luč iz postopja, kjer je Katarina bivala, naznanjala bode jegovim privržencem, da se je napad posrečil.

Večer onega dne, ki je bil za oni hudobni čin zaznamovan, stopal je Tugarov pred, ob kraji reke Moskve, kjer so stali šatorji. Jeza, katero se je zastoj trudil skrivati, blišči se mu iz oči. Hči njegova, nekoliko oddaljena od njega sedeča, boječ ga ogledava, kolikor bolj ga je opazovala, toliko bolj se je tresla; naenkrat se je moral kaj hudega spomniti, ker se mu je hteča se bližala.

„Oče“, pravi z prosečim glasom, „odpusti mi. Vsaj ne činiš Pugačeva umoriti?“

„Jaz bi njega usmrtil dete?“ zakliče s čudnim smehtljajem, — „jaz bi ga umoril? Nijsem-li njegov prijatelj, privrženec?“

srbskejš. V nedeljo baš 22. t. m. odpri je knez Milan narodno skupščino srbsko s govorom, ki gotovo vzbudi v mislih vseh Slovanov močni odmev. Potem omenjajo „N. L.“ potovanje Milanovo okolo vladarjev, evropskih, mnoge finančne a narodno-gospodarske predloge, dalje, kar je najvažnejše, ka bi ne bilo domovini prospešno, ako bi se sedanja deželna ustava premenila v smislu svobodomiselnem?

„Take besede gotovo nij bilo še slišati z stolice kacega vladarja, kar svet stoji. In vendar ta dosedanja ustava v kneževini srbski nij baš tako slaba, katero bi premnogi narodi v drugih mnogo večjih državah in cesarstvih si vsaki den ne želeli zamenjati s to, katera je zdaj blaži in osrečuje. (?) Omenjamo samo, da volilec je vsak Srb, ki plača davek. Izvoljen more biti oni, ki je spolnil svoje 30 leto starosti. Eden poslanec pripada tu na 10.000 osob.“

„Državni uradniki in vojaki ne smejo voliti, niti izvoljeni biti. Plemstva in razločka mej stanovi v Srbskem nij. Uprava deželna je popolnem demokratična, kakor življenje celega naroda srbskega. In vendar vrh take uprave knez opozoruje še sam narodno zastopništvo, naj ono presoja, kako bi se še marsikaj dalo prenarediti v duhu svobodo ljubečem.“ Nadalje omenja tudi članek različne stranke v Srbiji pred in po volitvah, da so tam poslanci konservativni in vladni zvesti privrženci sedaj vladajočega rodu Obrenovičev in da so osobni neprijatelji kneza Milana le člani opozicije, kar se lahko prigodi pri tako dinastičnem značaju narodne skupščine, da večina ne odobrava vlade kneževine in ne podpira ministerstva. Dalje se je tudi Milan sam na svojem potovanju po kneževini prepričal, da narod srbski nij zelo naklonjen sedanjemu ministerstvu, ki se upira razvoju občanske svobode in deželnega napredka. Zatorej predlaga po končanih volitvah, ki so izpale v prosep Obrenovičev, da se dá celej deželi domača politika, svobodomiselna, ne gledé na sedanje ministerstvo, in to tako, da bi sedanja večina dinastična v skupščini postala izraz svobodomiselne narodne večine. V tem smislu pravijo pak „N. L.“ dalje: „Kakor hitro se v Belemgradu pridruži k praporu Obrenovičev še prapor vse-

strauske svobode občanske in politične, postane Srbsko za ostale slovanske dežele in narode, ki so sedaj še pod turškim jarmom, še močnejši a srečnejši magnet v večji meri, nego je bil Pijemont razdvojenemu občanstvu laškemu.“

Knez Milan deluje v novejši zgodovini južnega Slovanstva in bodočne države balkanske po črteži, ki je natanko urejen in v blagej zavednosti, ka se v njegova dela ne bode vtikala politika vevlastij, ki ima nalog razrešenje turškega vprašanja.

Edinost in združenost mej Srbije, Rumunije, Črnogoro in Bulgarijo stopa tudi na površje politike dunajske uže tako odločno in očitó, da je nij moč uničiti. Posebno Rumunija se vsak dan samostalneje obnaša ob boku Srbije, ter goji s to najprvo jugoslovansko deželico vzajemne prouspehe politične in gmočne s tako eneržijo, ki je pravo merilo za daljše čine. In to novo državno in narodno gibanje na dolenjej Donavi, merujoče na končno iztrebljenje trhlega in onemoglega gospodstva turškega, godi se pod varnim zaščitom najmočnejše severne vevlasti, ki si je v poslednjih 3 letih vtrdila močni upliv na Balkanu, sè pridobljenim gospodstvom na Črnem morji.

Ker se tedaj vse te velike in za bodočo upravo odločilne zmenje cele Evrope godé na jugovzhodu v srecu slovanskih prebivalcev, mora nas napolniti z okrepčujočo, radostno zavednostjo, da bodočnost dobre polovice tega sveta pripada Slovanstvu. Vse te prikazni in zmenje nas še tem več morajo veseliti, ako vidimo, da se to godi pod zastavo svobode občanske in resnega napredka v političnem življenju.

Knez Milan se nam tu predstavlja, kot pravi vladar slovanski, ki je prepričan da blagor, čast, življenje in razcvetanje slovanskega življa sploh počiva edino v gojenju politike svobodomiselne, v razširjanju prave omike in izobraženosti v smislu slovanskem. A mi tu na Češkem imamo stranko, ki si domišljuje, ka dobro skrbi o čast svojega naroda in da izvrstno deluje za Slovanstvo, ko stoji v službi nazadnjaške politike, zagovarja gospodstvo največjih nesmislov, in ljud zapeljuje v duševno jerobstvo. Le duh prave svobode in omike more spasi Slovanstvo na jugu in na severu. V

Srbiji je izrečeno geslo, v katerem edino le je zmaga!“

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 27. novembra.

V državnem zboru je bral predsednik pismo nenavzočnega klerikalnega poslanca vorarlbergskega, kateri prosi za odpust (da si se sicer javno kot neko junaštvo pripisuje, da nij v tem centralističnem zboru). Prošnja za odpust je bila odbita.

„Mladočehi“ bodo baje imeli ob novem letu občen shod v katerem se bode govorilo o tem, ali je vstopiti v državni zbor ali ne.

Hrvatski ban Mažuranič v pismu iz Pešte na predstojnika notranjega oddela hrvatske vlade naj hrvatski zastopniki v Pešto pridejo, ker se razpravljajo v odborih ogerskega zbora najvažnejša finančialna vprašanja tičeče se Hrvatske in Slavonije kakor Ogerske. — Videti je, da se hrv. zastopniki preradi odtežajo sejam ogerskega zbora.

Na Ogerskem se napovedujejo velike spremembe v strankah. „Pest. Lloyd“ sam je uže za to. Ob enem se pravi, da bode vsled tega tudi ministerstvo palo. Dozdanja deakovska stranka vidi svojo nezmožnost, a tudi levičnjaki vidijo, da nijso ničesa dosegli, nego da mej prepričkom obeh strank le domovina trpi. Zato se hočejo liberalni elementi obeh strank zediniti — če pojde.

Ogerski zbor bode dobil od cerkvenopolitičnega odseka zakon o verski svobodi in civilnem zakonu v pretres.

Vnanje države.

Nemška „Kreuzzeitung“, glavni organ protestantovskih konservativcev hudo polemizuje proti Bismarku zavoljo njegovega zadnjega govora proti socijal-demokratom, v katerem on šole odgovorne dela za zdijvanje socijalnih razmer. „Šolske razmere so bile“, pravi rečeni list, „uže desetletja pod vplivom vlade, katere ud je Bismark bil. Torej on pridiguje svoje krivo vladanje.“

„Arnim“ sme zdaj od zadnjega podeljka brez policijskega nadzornika iz svoje hiše na sprehode hoditi.

Domače stvari.

— (Shod narodnih mož) zarad volitve v trgovinsko zbornico v četrtak zvečer je imel dober vspeh. Zedinili smo se v kandidatih, kolikor se uže zdaj daje dolo-

Zdaj stopi Pugačev, vina vroč, na strani svoje druge žene iz šotora.

„Jemelja, čas je“, kliče kozak, ter povesi oči, da bi skril svojo notranjo jezo. „Obleka, kakoršno ima straža, je pripravljena. Tudi straža pri rogostajevih vratih je z nami. Bodi srčan in bodeš car.“

„Torej obleci me“, reče Pugačev. Dvomljivo pogleda poslopja Moskve, katera so se iz daljave kakor velikani kazali. Potem se preobleče, svojo nesramno ženo še enkrat objame, ter odide.

„Proketo bodi tvoje početje“, mrmra kozak žugaje mu.

IV.

Pred durmi privatne sobe carice stražil je mož, bled ko smrt, in nepremakljiv, podobni enak, ter čakal, da so vsi glasovi v palači potihnoli. Potem se obrnivši, hitro odpre vrata sobe, jih za soboj zaklene in stoji pred Katarino.

Carica se prestraši. Neizrekljiv čut strahu se je polasti, ko začujena pred njo stoječo

osobo opazuje, njenemu umrlemu soprogu podobno. A hitro se zdrami. Spoznala je, ka jej od usiljenca preti velika nevarnost, ter hoče najprej pištolo zgrabiti, katera je na mizici ležala. A Pugačev, ker ta je bil, jej pot zapre.

„Katarina“, jo hitro ogovori, „me li poznate?“

„Odloži svojo šemo, igralec; vem da si goljuf.“

Oči Kozakove zablistnejo; Katarina se stresne. Ljubila je življenje, bila je vladarica, imela veliko oblast in lepoto, ter je veselice malikovala. Preudarila je nevarnost in v družem trenutji bila si je zvesta pripomočkov, kateri jo bodo varovali. Njen ošabni glas premeni se v ponižen in mesto zaničevanja jela je prositi.

„Ne morete me varati“, reče; „nijste Peter III., a ste carju tisočkrat bolj podobni od njega. Vaša zvižanost in srčnost vam dasti, česar rudeč plašč nikomur ne podeli.“

Mej temi besedami je stopila mizici uže

bliže. „Blagoslavljam slučaj, kateri vas je nocoj k meni pripeljal“, potem nadaljuje: „Dosta imam tacega življenja, kakoršno sem do sedaj živela, in dobro vem, ka ste tudi vi trudni svojega igranja. Združite svojo osodo z mojo. Delite z menoj carski prestol. Neizrekljive radosti morem onemu podariti, komur rečem: „ljubim te“. Jemeta Pugačev, se-li branite moje ljubezni?“

Katarina, lepa in veliko občudovana žena, vladarica milijonov podložnih, ubozega kozaka ljubeznjivo pri teh besedah pogleda.

Pugačev čuti, ka mora tej moči udati se; v razuzdanosti zadnjih časov izgubil je njegov značaj prejšnjo trdnost.

„Katarina“, zakliče, „moči, s katero očarate, ne morem uiti. Res, nijsem Peter III., temveč ubog kozak, rojen v irgiskih stepah. Svojo ljubezen mi podarite, — hvaležno jo prejmem. Odpovem se svojim čestilakomnim načrtom, ker misel, prestol z vami deliti, navdaja me z radostjo, katere si niti domišljevati nijsem upal. Služiti vam hočem

čiti in v družih volitve tikajočih se razme-
rah. Ob svojem času bode v tem listu pri-
poročilo „Narodno društvo“ dotične kandi-
date možem naše stranke. Ako se bode
dobro delalo in vse storilo, nij lahko mo-
goče, da bi nemškutarji zmagali.

— (Slovansko pol. društvo v
Primorji), ki bi imelo namen Slovanstvo
na severni obali Adrije v svojem razvoji pod-
pirati, — ne bode dobilo vladnega privolje-
nja, kakor pišejo nemški listi. To se ve,
zdanji mogotei rajši podpirajo italijanščino,
ki škili črez morje, nego avstrijsko Slo-
vanstvo.

— (Mariborsko) prepirko v mestnem
občinskem zboru je c. kr. namestništvo v
Gradci rešilo s tem, da je cel občinski zbor
razpustilo in bodo torej v Mariboru nove
mestne volitve.

— (Nesreča.) Včeraj 27. t. m. popo-
ludne mej 2—3 uro strli so na Rudolfovej
železnici vozovi pri prepeljevanji obe nogi
7letnemu sinu ondotnega načelnika postaje
g. Zacher-a. Fanta so živega prinesli v tu-
kajšno bolnico, kjer so mu uže obe noge
odrezali.

— (Na železnici) pri Borovnici je
hodila ženska. Mašina pridrdra in ker se
ženska nij dovolj umaknila, zgrabi jo kolo
za vihrajočo obleko in — jo vrže na „pu-
ferje“. Čuvaj to videč, da znamenje, vlak se
vstavi, ženska se hitro doli skobaca in zbeži,
nič se jej nij zgodilo, še ne vedo, kdo je.
Pred 50 leti bi bili rekli: copernica!

— (Iz volčjegá lova) v Bégunjah
na Notranjskem se nam piše, da je 25. t. m.
ustrelil Martin Meden vulgo Kržič volčico, ki
je vagala celih 105 funtov in je v tem kraju
uže 30 ovac in 4 goveda poklala. Kmetje
so temu izvrstnemu lovcu hvaležni, da jih
je oprostil onega strahu za domačo žival.

Razne vesti.

* (O škofu Strosmajerji) piše stara
„Presse“, omenjaje njegovo pomoč pri za-
grebškem izdanji Theinerjevih aktov triden-
tinskega koncila: „Govori se mnogo in piše
se o Mecenu, prijatelju Avgustovem in pod-
porniku učenjakov. Kdor hoče Mecena v
starorimskem smislu poznati, naj pogleda te
akte in naj misli na Strosmajerja, škofa v
Djakovaru“.

sužnju enako, hočem vas moliti kakor — —
— Katarine obraz se je premenil, in naen-
krat, prej nego je mogel pričeti stavek do-
vršiti, skoči k mizici, zgrabi strelno orožje
in nanj nameri.

„Na kolena, kmet, suženj!“ kriči Kata-
rina, „na kolena pred svojo vladarico in
sodnico.“

Besnost blišči se iz kozakovih očíj.

„Malovredna!“ vpije, ter vihti sabljo,
a caričine srčnosti se prestraši. „Izvrstna
si igralka,“ potem nadaljuje in se k vratim
plazi, „a ne sproži! Mogoče je, da bi me ne
zadela, ali pak le ranila, in potem — reci
lahko noč svojim veselcam in nočnim vese-
ljem. Sablja moja Te ne bode izpustila.“

Dospe do duri, ter jih odpre; a carica
se nij upala ganiti.

„Pugačev te pozdravlja, Katarina, a
varuj se, vrne se kot Peter III,“ reče še v
slovesu.

„Au revoir Pugačev“, odgovori Katarina.

(Dalje prih.)

* (Duhoven oženjen.) Kakor „Po-
krok“ piše, se je letos oženil Fr. Pavlovsky
bivši kaplan v Radnici na Češkem, pozneje
uradnik pri železnici z Ano Kopačevno, hčerjo
železnice. čefa na neke postaji blizu Lito-
me. Poroka je bila v protestantovski cerkvi
P. pri Radnici. Ker se vsled postav ne sme
duhoven v Avstriji ki je bil posvečen in slo-
žil obljubo ne sme ženiti, stopil je tedaj v
zvezek sedmograškega občanstva, k evan-
geljskemu veroizpovedanju, ter tako dobil
dovoljenje da se sme ženiti. Jako se je pražki
konsistorij tej ženitvi upiral.

* (Krojaški račun — popotni
list.) Londonskemu svetovnemu listu „Tim-
es“ se iz Hendaye ta-le dogodbica po-
roča: „Na španjskeji meji se navadno pre-
gledujejo vsi popotni listi, ali „posi“. Do-
tični Karlstični policajni agent pak ume či-
tati samo španjski i še to jako slabo, naj-
več se čudi, da je mnogo tacega na svetu,
ki je videti, kakor bi bilo pisano a vendar
nij španjsko. Nedavno je moral pri Beho-
biji, nekov moj prijatelj, mlad pravnik črez
mejo in ker nij imel popotnega lista, izvleče
nekov neplačani, krojaški račun, ter ga
resno pomoli tja mejnej straži. Stražnik
pazljivo pregleda vse grbe, ki so bili na kro-
jaškem računu, od orla in leva cesarskih
in kraljevih odjemnikov, do grba turškega
sultana, — vse na tanko, zgrne potem račun
prav spoštljivo skupaj, ter ga poda z globo-
kim poklonom pravniku nazaj, misleč, da je
mož, kateremu toliko vladarjev spričalo daje,
— zadosti legitimiran“.

Narodno-gospodarske stvari.

Gospodinja.

Podlaga domače sreče in miru je dobro
uredjena, prijetno upravljena domačnost, vir
blagostanja je delavnost in marljivost pri
pametnej uporabi časa in sredstev. Vodilno
in oživljajoče načelo vsega tega je — hišna
gospodinja.

Prvi pogoji dobro urejene domačnosti
ste čednost in čistota v vsem in povsodi. —
Malo je mož, ki bi ne cenili in čislali dobrih
in tečnih jedil in gotovo je, da se dajo sled-
nja z enakimi sredstvi dobro in slabo pri-
pravljati. Mož, ki se trudi za rodovino,
vsede se radostnega srca, k čisto pokritej
mizi, na katerej mu skrbno in tečno priprav-
ljena jedila, naproti diše in vabljivo po-
zdravljajo; plačilo, ki ga gospodinja podari,
je prijazen obraz in hvaležen pogled in kar
je poglavitno, če se je s tekom najedel do
siteda, miren postane, kar je v domačnosti
najsvetejši varuh sreče. Nij treba ravno
mного jedil, kajti zadostuje uže najpripro-
steje kosilo, če je le slastno in okusno pri-
pravljeno na čedno pogrnenej mizi od lju-
ljubeznjive gospodinje.

Baš tako je tudi res, ka je malo mož,
ki bi ne čislali čisto in lepo perilo in to
čedno perilo odlikuje tako delalca, kot moža
v fraku ali suknji s križcem na prsih. In če
se tudi delavska srajca uže v pondeljek za-
praši pri delu, skrbno roko hišne gospodinje
je tu takoj poznati, ker se pod prahom ven-
dar skriva čednost in snažnost, katera vabi
z zadovoljnostjo in blaženostjo k pogledu.

Blagor možu, komur lastna domačnost
sladi pribežališče, ki ga vabi domu, ako pije
enkrat v gostilnici steklenico piva ali vina,
da bi se z prijatelji sešel, ker ga doma pri-
čakuje njegova zvesta ženica, premila mati
njegovih otrok, kajti tu je doma, tu je pravo
zakotje ter gre po trudu in delu k počitku s
svojimi.

Toda gorje možu, ki pohajkuje zaradi
raztresenosti in oglušenja njegove razdraže-
nosti po krčmah in kavarnah, ker se mu ne
dopada v nerednej domačnosti, kjer ga ne-
redno oblečeni in poredni otroci njegovi ža-
lostje in jezé; ako ga nobena ura k odhodu
ne opominja, nobena vez pri srcu ne budi,
ki ga veže na ženo in otroke! Vsaj je mnogo
mladih deklet, ki so prisiljene, skrbeti za
svojo domačnost, je-li slednja redna, bode

marsikateremu opušč nemu, poštemu, mla-
demu dekletu ugledila pot v zakon, kajti, še
je prav mnogo poštenih mož, ki jim je na
tem ležeče, da se oženijo s pošteno deklico,
ki postane marljiva gospodinja, še je mnogo
tacihi mož, ki jim je na tem več ležeče, nego
na bogati doti, obstoječi v toliko in toliko
tisočih, ki jim baš malo koristijo čisto, ker
žena ne ume uporabljati časa in vseh sred-
stev in mnogokrat prekorači svoje zahteve,
nego jej dota daje obresti.

Delavnost in marljivost, uredba časa in
sredstev so pravi viri blagostanja, rekli smo
v začetku, in tako je tudi, kajti delavnost in
marljivost posamezna ne koristite nič, ako
gospodinja ne umeje urediti čas in pripo-
močke; da slednji zadostujejo, treba je take
uredbe, ker čas je drag in se mora natanko
uporabiti; neverjetno je skoro, koliko časa se
izgubi pri iskanji založenih stvari, koliko iz-
gnbe, ako se ta ali ona stvar opusti sto-
riti, ali pa če se pozneje le polovičarsko iz-
gotovi.

Prijeten vtis stori na vsacega gosta, ako
vstopi v čisto in snažno sobo, kjer ga hišna
gospodinja, če tudi priprosto pa čedno na-
pravljen, brez kake zadrege pozdravi pri-
jazno. —

Nij se gostu treba sramovati rudečice
na licih gospodinje, ako nenadoma pride in
vidi družino pri kosilu; prihod njegov ne
sme izzvati kako bojazno tekanje sem in
tja, da bi se pospravilo to ali ono s pota;
sladkor v njegovei navzočnosti še le razse-
kati, ki se mu ponudi v kavo, bilo bi ne-
spodobno.

V domačnosti vsem ustreči je kaj lahko,
ako je le veselje tu do reda in dobre volje,
združeno roka v roci.

Umno v domačnosti gospodinjiti, ne
more nobenemu mlademu dekletu škoditi,
nego le mnogo koristi. Kakor smo omenjali
nij vsacemu dano, oženiti se; mnogim dalje
tudi nij podeljeno, ka bi si baš sč ženitvijo
zagotovili brezskrbno bodočnost, torej jim
bode jako koristilo, ako razumé izhajati in
se zadovoljiti s svojimi sredstvi. Olajšano
jim je, če si vedo svojo jutranjo čepico
in domačo obleko sami izgotoviti, ker na ta
način prihranijo možu za toaleto mnogo stro-
škov. Toda celo možem, katerim bi tudi
le-ti stroški preglavice ne delali, dopada že-
nica v obleki, katero je sama naredila, baš
tako, ka imajo i vidijo svojo soprogo rajše
v tej obleki, nego v salonu.

Podari li osoda dekletu pozneje, ali pa
po možitvi tako postavljenje, katero jej do-
voljuje, domačnost v širšem smislu, od tajihi
ljudij spravljati in če hoté življenje svoje
tako upravit, je vendar vsakako dobro, da
se same prepričajo in pregledujejo celo do-
mačnost. Varnost pri domačnosti se ne sme
podcenovati.

Ako tedaj marljivost in delavnost, uredba
pripomočkov in čas smatramo kot vir bla-
gostanja, vendar se v življenji nahajajo izjeme.
Izprevidimo, da trud in skrb tudi vselej ne
pomorejo. Gotovo potem nasledujejo prav
resna in tužna trenutja. Če nam pa dobra
vest pravi: „Ti si svoje pošteno izvršil,“ te-
daj neobupamo tudi v nesreči, mislili bomo
dalje, delali in se trudili, zaupali bomo v
boga, na blagoslov njegov k novemu delu,
ter bomo s čilim pogumom pričeli nova
podvzetja.

Nam li manjka tolažbe in dobre vesti,
potem je mnogokrat uničena moralna in
fizična moč, ki ima za nasledek popolni pogin.

Mlado dekle res nikjer nij v boljem za-
vetji, gotovo se lepši ne more izučiti v go-
spodinjstvu, nego baš pri gospodinjstvu svoje
matere, kjer pa razmere to ne pripuščajo,
nij treba to lehkomišlno zanemarjati; nij
še vse, ako se dekle nauči tu kuhati in tam
zopet šivati. Vse to je treba, ka se izuri a
nauči v tihej domačnosti, kar je še slednjo
v tesnej zvezi.

Zatoj se uže predlaga, ka se usta-
nové hiše, v katerih bi mlada dekleta imela
priliko pod vodstvom in varstvom izurjene
gospodinje se v vseh strokah gospodinjstvih

naučiti koristnega in praktičnega za domačnost, nalog je res — prevažen!

Poslov. iz „Pr. Landw.“

Gospodu J. G. Poppu, c. k. dvornemu zobozdravniku na Dunaji, mesto, Bognergasse 2.

Vaše blagorodje!

Ker vem, da mi je Vaša anatherinova ustna voda uže pogosto pomagala zoper krvavljenje zobnega mesa, prosim Vaše blagorodje, da mi pošljete s prvo pošto 1 sklenico po poštnem povzetju.

Spoštovanjem

Arnold Hottinger,

upravnik na Althofen, pošta Krumbach, pr. Wr.-Neustadt.

Se dobiva:

(39—4)

v Ljubljani pri Petričič in Pirknerji — Jos. Karingerji — A. Krisperji — Eduard Mahru — Fer. Melh. Schmittu — E. Birschtzu, lekarji; — v Kranju pri L. Krisperji — Seb. Schannig-u, lekarji; — v Pliberg-u pri Herbst-u, lekarji; — v Varaždinu pri Halterju, lekarji; — v Rudolfovu pri Dr. Rizzoli-ji, lekarji; — Josef Bergman-u; — v Krškem pri Fed. Bömches-u, lek.; — v Kamniku pri Jahn-u, lekarji; v Gorici pri Pontoni-ji, lekarji; — J. Keller-ji; — v Wartenberg-u pri F. Gadler-ji; — v Vipavi pri Anton. Derris-u, lek.; — Postojni pri Kupferschmidt-u lekarji; — v Škofjeloči pri C. Fabiani-ji, lekarji; — v Kočevju pri J. Braune-tu, lekarji; — v Idriji, c. k. rudarska lekarnica; — v Litiji pri K. Mühlwenzel-ji, lekarji; — v Radoljici pri Zalokar-jevi vdovi.

Vsem bolnim moč in zdravje brez teke

in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodecu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i nadohu, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih, ožonost, diabet, trganje, shujšanje, bledice in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenje in je bolje, nego dojilno mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriceval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spricevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj. Kratki izkaz iz 80.000 spricevalov.

Spricevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurju, trganje v mehurju i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalac in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842. Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričan sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spricevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec. Spricevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolchal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik. Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni. Ferd. Clausberger, c. k. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijše bila v stanju odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Izdato, in za zdravilno opogovoriti: Maks Armic.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. k. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačajni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

✓ plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalesscière-Biscuiten v puščah a 2 gold. 50 kr.

in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Fahr, v Gradišču bratje Oberaszmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbocher, v Lenui Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradiču pri bratih Oberranzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, aakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specijalnih trgovcih; tudi razpošilja ducajka lišča na vse kraje po poštnih akaznicah ali povzetjih.

Okrožnica.

Dovoljujemo si naslednje opozorjevati na naš prav po ceni jesenski cenik, ter se bomo vedno, kot dosedaj trudili v vsacem ogledu s solidnim in poštenim blagom našim odjemnikom ustrežati.

Ker smo v zvezi z največjimi tovarnami na kontinentu, se Vašemu Blagorodji ponuja ugodna prilika, s potrebnim blagom se preskrbeti po tovarniških cenah.

Izdelki in blago naše je najbolje, ki ga razdeljujemo v tri različne vrste cen; prva vrsta obsega 2 sorte, druga vrsta 1 sorto in tretja vrsta cene, je najfinca vrsta robe.

Na posebno zahtevanje Vam pošiljamo kompletne cene in vzorke franco in brezplačno. Razpošilja se s poštnim povzetjem.

S posebnim spoštovanjem

Dunajska tisko-tovarniška zaloga katuna, Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3.

(291—6)

Cenik.

Tiskana roba.

Lastni izdelki, percalin roba za srajce, vatel po 20, 23 in 25 kr. Kosmonoški izdelek, percalin roba, vatel po 25, 30 in 35 kr. Mebelj-percal in mebelj-kreton, vatel po 30, 35 in 40 kr. Kosmonoško usnje za damsko, in otroško obleko, vatel po 40, 42 in 45 kr. Svitli kosmonoški in francoski briljantin, vatel po 30, 35 in 40 kr.

Gladka bela pavolnata roba.

Šifon in sirtin za srajce, vatel po 20, 25 in 30 kr. Beli briljantin in atlasgrad, vatel po 25, 30 in 35 kr. 1/8 franc. piketa vseh barv, vatel po 45, 50 in 60 kr. 1/4 rumenega nankinga, vatel po 20, 25 in 30 kr. 1/4 šamoi in belega nankinga, vatel po 30, 35 in 40 kr.

Roba za rutice.

1 tucat otroških batist-robecev, z barvenim okrajem a 80, 90 kr., 1 gld. 1 tucat damskih batist-robecev, obrobjeni z barvenimi okraji a 1 gld. 1.20, in 1.40 kr. 1 tucat damskih žakonet-robecev a 1.60, 2.50 in 3 gld. 1 tucat robecev za gospode, obrobjeni z barvenimi okraji a 2.50, 3 in 3.50 kr. 1 tucat belih robecev rumburškega platna a 2, 3 in 4 gld. 1 tucat belih robecev irškega platna a 5, 6 in 7 gld. 1 tucat belih robecev batistnih ali bel-faških a 8, 9 in 10 gld. 1 tucat bel-faških platnenih robecev, z barvenimi okraji a 5, 6 in 7 gld. 1 tucat foulard- ali katun-robecev, za na glavo, lastni izdelek a 2, 2.50 in 3 gld. 1 tucat foulard- ali katun-robecev, za na glavo, kosmonoški izdelek a 3, 3.50 in 4 gld. 1 tucat barvanih žepnih robecev a 2, 2.50 in 3 gld. 1 svilnata - foulard-žepna-rutica za gospode z barvanimi okraji, najnovejša a 80 kr., 1.20 in 1.50 kr.

Angleška, gladka volnata roba.

Črni in gladko-barveni orlean, vatel po 40, 50 in 60 kr. Črni in gladko-barveni demi-lüster, vatel po 70, 80 in 90 kr. Črni in gladko-barveni svilnati-lüster, vatel po 1, gld., 1.20 in 1.50 kr. Črni aksamit, vatel po 80 kr., 1 gld. in 1.20 kr. Črni aksamit za silk-obleke, vatel po 1.60, 1.80 kr. in 2 gld. Barveni progast aksamit za obleke, najnoveje, za damsko in otroško obleko, vatel po 1.50 kr.

Barchant-roba.

1 kos 30 vatlov bel, moder, meliran ali barvan barchant 1/8 a 6, 7 in 8 gld.

1 kos 30 vatlov bel, moder, meliran ali barvan barchant 1/4 7, 8 in 9 gld. 1 kos 30 vatlov bel, moder, meliran ali barvan barchant 1/2 a 10, 11 in 12 gld. 1 kos žnorast. ali piké-barchanta 1/8 a 8, 9 in 10 gld. 1 kos žnorast. ali piké-barchanta 1/4 a 9, 10 in 12 gld. 1 kos žnorast. ali piké-barchanta 1/2 a 10, 12 in 15 gld. 1 vatel najfinejšega pavolnatega barchanta a 40 kr. Damska-piké-krila, eno 2.50, 3.50 in 4.50 kr. Otroške-piké-odeje, bele ali pobarvane, ena 1 gld., 1.20 in 1.50 kr.

Gladka platnena roba.

1/4 30 vatlov cvrnatnega platna, 1 kos 6, 7 in 8 gld. 1/8 30 vatlov cvrnatnega platna, 1 kos 8, 9 in 10 gld. 1/4 30 vatlov opranega kreasplatna za na mizo 1 kos 7, 8 in 10 gld. 1/8 30 vatlov opranega kreasplatna za na mizo 1 kos 8, 10 in 12 gld. 1/4 50 vatlov bel-faška tkanina 1 kos 12, 15 in 18 gld. 1/8 50 vatlov holandska tkanina 1 kos 16, 20 in 25 gld. 1/4 54 vatlov rumburška tkanina za gospodske srajce, 20, 25 in 30 gld. 1/8 54 vatlov rumburška tkanina za damске srajce, 30, 35 in 40 gld. 1/4 54 vatlov rumburška tkanina za gospodske srajce, 40, 50 in 60 gld. Tkanina je izključivo le izdelek firme May & Holfeld. Platnene rjuhe brez šiva a 3, 3.50 in 4 gld.

Damaška roba:

Bele garniture, iz polplatenega damaška. 6 os. 12 os. 18 os. 24 os. 4 gl. 7 gl. 10 gl. 14 gl. Bele garniture iz prav platenega jaguarda. 6 os. 12 os. 18 os. 24 os. 5 gl. 9 gl. 14 gl. 20 gl. Bele garniture iz čisto platenega damaška. 6 os. 12 os. 18 gl. 24 gl. 7 gl. 12 gl. 18 gl. 24 gl. 1 tucat barv. desert-servijetov 2, 3, 4 gl. " " " " 2, 3, 4 " Damaška obrisala vatel po 25, 30, 35 kr. Obrisala iz čistega platna tucat 4, 6, 7 gl. Servijeti iz čistega platna, tucat 4, 6, 7 gl. 1 kos 1/4 barv. kav. platna 80 kr. Prti iz čistega platna 1/4 2, 2.50, 3. gl. " " " " 1/4 3, 4.50, 6. " " " " 1/4 4, 5.50, 7.50 " " " " 1/4 6, 8, 10. " Garniture barv. iz čistega platna. 6 os. 12 os. 4 gl. 8 gl. 1 garnitura prtov, 2 postelj. in 1 miz. prti a 10, 12, 15 gld.

Pri naročilih naj se blagovoli udati, če se zahteva 2., 1. ali najfineje vrste roba. — Ako je odjema in nakupovanje veliko se poveljuje znižana cena. — Adreso prosimo natanjko zapomniti: Samo Ruprechtsplatz Nr. 3, rückwärts der Ruprechtskirche, vis-à-vis dem Eingang der Sacristei.

Lesbische in der „Neue Deutsche Zeitung“.